

Š i f r a k a n d i d a t a :

--

Državni izpitni center

M 2 2 1 5 6 1 1 1

SPOMLADANSKI IZPITNI ROK

UMETNOSTNA ZGODOVINA

=====**Izpitna pola 1**=====

Ponedeljek, 6. junij 2022 / 90 minut (60 + 30)

*Dovoljeno gradivo in pripomočki:
Kandidat prinese nalivno pero ali kemični svinčnik.
Konceptni list je na perforiranem listu, ki ga kandidat pazljivo iztrga.
Izpitni poli je priložena barvna priloga.*

SPLOŠNA MATURA

NAVODILA KANDIDATU

Pazljivo preberite ta navodila.

Ne odpirajte izpitne pole in ne začenjajte reševati nalog, dokler vam nadzorni učitelj tega ne dovoli.

Prilepite kodo oziroma vpišite svojo šifro (v okvirček desno zgoraj na tej strani).

Izpitna pola je sestavljena iz dveh delov, dela A in dela B. Časa za reševanje je 90 minut. Priporočamo vam, da za reševanje dela A porabite 60 minut, za reševanje dela B pa 30 minut.

Izpitna pola v delu A vsebuje 5 nalog polodprtega tipa, od katerih izberite in rešite 4, v delu B pa 3 naloge odprtega tipa, od katerih izberite in rešite eno. Število točk, ki jih lahko dosežete, je 80, od tega 60 v delu A in 20 v delu B.

Vse slike so v priloženi barvni prilogi.

V preglednicah z "x" zaznamujte, katere naloge naj ocenjevalec oceni. Če tega ne boste storili, bo ocenil prve štiri naloge, ki ste jih reševali v delu A, in prvo nalogo, ki ste jo reševali v delu B.

Del A				
1.	2.	3.	4.	5.

Del B		
6.	7.	8.

Rešitve pišite z nalivnim peresom ali s kemičnim svinčnikom v izpitno polo v za to predvideni prostor **znotraj okvirja**.

Pišite čitljivo. Če se zmotite, napisano prečrtajte in rešitev zapišite na novo. Nečitljivi zapisi in nejasni popravki bodo ocenjeni z 0 točkami. Osnutek naloge dela B, ki ga lahko napišete na konceptni list, se pri ocenjevanju ne upošteva.

Zaupajte vase in v svoje zmožnosti. Želimo vam veliko uspeha.

Ta pola ima 24 strani (1–24), od tega 3 prazne. Barvna priloga ima 12 strani (25–36).

Konceptni list

Empty rectangular box for writing.

DEL A**1. naloga: Arhitektura v prazgodovini in starem veku**

1.1. Okrog 3000 let pr. n. št. se v Evropi pojavi prva monumentalna arhitektura. Poimenujte kulturo, ki ji pripada ta arhitektura, in obdobje.

Kultura: _____

Obdobje: _____ (1)

Arhitektura na sliki 1.1 je sestavljena iz vseh treh oblik, značilnih za to kulturo. Navedite dve takšni obliki in ju razložite.

_____ (2)

Zakaj so take vrste stavb gradili ravno iz kamna?

_____ (1)
(4 točke)

1.2. Za najstarejšo stavbo v celoti narejeno iz klesanega kamna in obsežnejšo načrtovano arhitekturno prostorsko zasnovo velja kompleks na slikah 1.2 in 1.2a. Poimenujte arhitekturo in njeno nahajališče.

_____ (1)

Kako strokovno imenujemo prostorsko zasnovo tega kraja glede na njegovo namembnost?

_____ (1)

Zapišite eno oblikovno značilnost te stavbe ali arhitekturnega kompleksa.

(1)

Ime avtorja te zasnove je najstarejše danes znano ime kakšnega umetnika. Obkrožite ga.

A Sinuhe B Snefru C Narmer D Imhotep

(1)
(4 točke)

- 1.3. Uporaba velikih kamnitih klad je značilna za kulturo na slikah 1.3, 1.3a, 1.4, 1.5 in 1.5a. Ime je dobila po mestu na slikah 1.3 in 1.3a. Poimenujte jo in zapišite, po katerih mitoloških bitjih je poimenovana gradnja, razvidna na sliki 1.4.

Kultura: _____

Mitološka bitja: _____

(2)

Kaj simbolno ponazarja kiparska upodobitev na sliki 1.4?

(1)
(3 točke)

- 1.4. Zasnovo mesta na slikah 1.3 in 1.3a imenujemo akropola. Predstavite dve značilnosti tega mesta.

(2 točki)

- 1.5. V neposredni bližini mesta so monumentalne grobnice, kot je tista na slikah 1.5 in 1.5a. Predstavite oblikovne značilnosti v zasnovi te arhitekture.

(2 točki)

2. naloga: Umetnost in čas bolezni

- 2.1. Na sliki 2.1 je upodobljen vladar, čigar vladavino je zaznamovala epidemija kuge. To pa je tudi čas, ko se izoblikujejo vidne značilnosti umetnosti, ki je trajala več stoletij. Poimenujte vladarja in obdobje umetnosti.

Vladar: _____

Obdobje: _____ (1)

Zapišite dve vsebinski značilnosti vladarske podobe na sliki 2.1.

(2)

V tem času se v upodabljanju izoblikuje nov lepotni ideal v oblikovanju figure. Navedite dve oblikovni značilnosti upodobitve na sliki 2.1.

(2)
(5 točk)

- 2.2. Epidemije so vplivale tudi na nastanek motivov ali umetnin, kot sta na slikah 2.2 in 2.3. Poimenujte motiva in razložite njuno vsebino.

Slika 2.2:

Motiv: _____

Vsebina: _____

(2)

3. naloga: Gotsko slikarstvo

3.1. Na sliki 3.1 je prikazana alegorija z naslovom Učinki dobre vlade. Pojasnite, kaj pomeni izraz alegorija v likovni umetnosti.

(1)

Katero znano toskansko mesto je upodobljeno na sliki 3.1? Obkrožite črko pred pravilnim odgovorom.

A Firenze B Arezzo C Lucca D Siena E San Gimignano F Pisa

(1)

Katere učinke dobre vlade prepoznate na sliki 3.1?

(1)

Katera neposredno spoznavna motiva prepoznate na sliki 3.1?

(2)
(5 točk)

3.2. Določite vrsto slikarstva glede na podlago na slikah 3.2, 3.3 in 3.4.

Slika 3.2: _____

Slika 3.3: _____

Slika 3.4: _____

(3 točke)

3.3. Kateri motiv prepoznate na sliki 3.2? Opišite ga.

(1 točka)

3.4. Poimenujte avtorja slike 3.3.

_____ (1)

Avtor slike 3.3 velja za prelomnega v kasnejšem razvoju slikarstva. Z dvema navedbama razložite, zakaj.

(2)
(3 točke)

3.5. Kaj prikazuje slika 3.4?

_____ (1)

Pojasnite, zakaj sliko 3.4 uvrščamo v t. i. gotski realizem in v mednarodni gotski slog.

Gotski realizem: _____

_____ (1)

Mednarodni gotski slog:

_____ (1)
(3 točke)

4. naloga: Velike osebnosti od antike do renesanse

4.1. Podoba na sliki 4.1 predstavlja portret Aleksandra Velikega. Kako je ta veliki vojskovodja upodobljen na sliki 4.1?

(1)

Zakaj se njegova podoba pojavlja tudi na kovancih?

(1)

Z njegovo smrtjo se začinja zadnje obdobje grške antike. Katero?

(1)
(3 točke)

4.2. Natančno določite tip portreta na sliki 4.2.

(1)

Predstavite dve značilnosti kipa na sliki 4.2.

(2)

S čim je nakazan njegov božji izvor?

(1)
(4 točke)

4.3. Na sliki 4.3 je upodobljen sveti Francišek Asiški. Zakaj ga štejemo med velike osebnosti?

(1)

5. naloga: Renesančno kiparstvo

5.1. V katero obdobje italijanske renesanse spadajo dela na slikah 5.1, 5.2 in 5.3?

Slika 5.1: _____

Slika 5.2: _____

Slika 5.3: _____

(3 točke)

5.2. Naštejte tri oblikovne značilnosti renesančnega kiparstva, ki jih lahko prepoznate na slikah 5.1 in 5.3.

(3 točke)

5.3. Na obeh kipih na slikah 5.1 in 5.3 je upodobljena ista oseba. Kdo je ta oseba in v kateri zgodbi nastopa?

(2)

Ta oseba pa je s tema dvema kipoma upodobljena na različna načina. Navedite dve razliki.

(2)

Zakaj je bil ta motiv v renesančnih Firencah tako priljubljen?

(1)
(5 točk)

DEL B**6. naloga**

Oglejte si umetniško delo na sliki 6.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
5. Primerjajte delo na sliki 6.1 s tistim na sliki 6.2 glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)

Skupaj 20 točk

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

7. naloga

Oglejte si umetniško delo na slikah 7.1 in 7.1a ter ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na slikah 7.1 in 7.1a s tistim na slikah 7.2 in 7.2a glede na vsebino in obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

8. naloga

Oglejte si umetniško delo na sliki 8.1 in ga predstavite:

1. Zapišite ime umetnika ali skupine (razen če gre za anonimnega umetnika ali anonimno skupinsko delo), naslov umetniškega dela (pri arhitekturi pa njegovo ime in kraj, kjer stavba stoji), vsaj približen čas nastanka, tehniko ali material, približno velikost in delo slogovno opredelite.
(4 točke)
 2. Razčlenite oblikovne značilnosti dela (oblikovanje telesnosti, oblikovanje prostora (perspektiva), kompozicija, barve, svetloba, tekstura ...; pri kiparstvu in arhitekturi še prostornina, masa, struktura ...) tudi glede na njegove materialne značilnosti in posebnosti v tehnično-obrtni izvedbi.
(3 točke)
 3. Razčlenite vsebinske značilnosti dela (ikonografski motiv, tema, sporočilo ...).
(3 točke)
 4. Navedite okoliščine nastanka umetnine, umetniške vplive in pomen za umetnost.
(3 točke)
 5. Primerjajte delo na sliki 8.1 s tistim na sliki 8.2 glede na vsebino in namen ter obliko. Poudarite tako podobnosti kot razlike.
(5 točk)
 6. Primerjalno opredelite svoj odnos do obeh del.
(2 točki)
- Skupaj 20 točk*

Odgovarjajte tako, da navajate elemente naloge v zaporedju, danem v vprašanjih. Oblikujte besedilo v smiselno povezanih povedih. Izogibajte se splošnim opredelitvam. Besedilo naj bo dolgo od 200 do 350 besed (približno eno do tri strani).

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

M 2 2 1 5 6 1 1 1 2 3

Prazna stran

M 2 2 1 5 6 1 1 1 2 9

V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite. V sivo polje ne pišite.

Slika 2.4

Slika 2.5

Slika 2.5a

